

SXEDIO.G27

4.10.1957: ΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ ΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΜΕΣΑ ΣΕ ΤΑΚΤΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Τον Οκτώβριο του 1957 συνήλθε στο Μπράιτον της Βρετανίας το συνέδριο των Εργατικών που βρίσκονταν στην αντιπολίτευση.

Το συνέδριο ασχολήθηκε και με το Κυπριακό και πήρε την ομόφωνη απόφαση όπως στην Κύπρο εφαρμοσθεί η αρχή της αυτοδιάθεσης μέσα σε τακτή προθεσμία και όχι πέραν των 5 χρόνων- αίτημα που ικανοποιούσε αυτό που επιδίωκαν τόσο ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος όσο και η Ελλάδα.

Το συνέδριο τάχθηκε επίσης εναντίον της διχοτόμησης της Κύπρου και άλλων νόθων λύσεων.

Οι Εργατικοί ανέφεραν στην απόφαση τους ότι οι αρχές αυτές θα εφαρμόζονταν από αυτούς όταν θα καταλάμβαναν την εξουσία.

Η απόφαση φυσικά δεν δέσμευε με κανένα τρόπο την Αγγλική Κυβέρνηση, αλλά αποτελούσε μια μορφή πίεσης και μια ελπίδα για τον Κυπριακό λαό γιατί αναγνωριζόταν από το δεύτερο μεγάλο Κόμμα της Βρετανίας, που τυχόν άνοδος του στην εξουσία, θα σήμανε, αλλαγή στην αγγλική πολιτική.

Την έγκριση της σχετικής απόφασης ακολούθησαν πολύ ενθαρρυντικές και διευκρινιστικές δηλώσεις που δέσμευαν τους ηγέτες του Εργατικού Κόμματος, έστω και αν γίνονταν εκτός συνεδρίου.

Με τις δηλώσεις τονιζόταν ότι αν οι Εργατικοί έβγαιναν στην εξουσία, θα εφαρμόζαν στην Κύπρο την αυτοδιάθεση στα πλαίσια της ζωής της πρώτης Εργατικής Κυβέρνησης.

Ιδιαίτερα ενθουσιώδης ήταν η αντιπρόεδρος του Κόμματος, βουλευτής Βαρβάρα Κασλ που διαβεβαίωσε:

"Η πολιτική μας στο Κυπριακό είναι η εφαρμογή της αυτοδιάθεσης μέσα σε τακτή προθεσμία.

Καταδικάζουμε το διαμελισμό και δηλώνουμε ότι ουδέποτε η Εργατική Κυβέρνηση θα τον εφαρμόσει.

Δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι η αυτοδιάθεση θα εφαρμοσθεί στην Κύπρο σε χρόνο που θα καθορισθεί μετά από διαπραγματεύσεις με τον Κυπριακό λαό. Προς αποφυγή όμως κάθε παρεξήγησης, τονίζουμε κατηγορηματικά ότι θα εφαρμόσουμε την αυτοδιάθεση κατά τη διάρκεια της κοινοβουλευτικής ζωής της πρώτης Εργατικής Κυβέρνησης, δηλαδή το μάξιμουμ μέσα σε τέσσερα χρόνια.

Δηλώνουμε ότι είμαστε δεσμευμένοι με την πολιτική αυτή και ότι οι δηλώσεις μας δεν αποτελούν απλώς γενικές και αόριστες διαβεβαιώσεις.

Είναι σαφείς και οριστικές δεσμεύσεις. Ο Κυπριακός λαός δικαιούται να αποφασίσει για το μέλλον του και θα εφαρμόσουμε την αρχή της αυτοδιάθεσης στην Κύπρο ως εργατική κυβέρνηση.

Η μειονότητα δικαιούται σε εγγυήσεις για τα δικαιώματά της, αλλά δηλώνουμε ότι απορρίπτουμε το διαμελισμό και τις άλλες νόθους λύσεις του Κυπριακού.

Στο Λονδίνο ο αντιπρόσωπος της Εθναρχίας Σπύρος Κυπριανού εμφανίστηκε από την αγγλική τηλεόραση και δήλωσε τη μεγάλη του ικανοποίηση σαν ρωτήθηκε για την απόφαση.

Ικανοποίηση εξέφρασε στην Αθήνα και ο πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής.

Με δήλωση του στις 6 Οκτωβρίου ανέφερε:

"Με βαθείαν ικανοποίησιν επληροφορήθη η ελληνική Κυβέρνησις ότι το έτερον των δύο μεγάλων κομμάτων της Βρετανίας διά της ανακοινωθείσης χθες αποφάσεως του, έκαμε βήμα σημαντικόν προς την λύσιν του Κυπριακού ζητήματος.

Η απόφασις του Εργατικού Κόμματος δικαιώνει τους αγώνες του ελληνικού Έθνους, το οποίον ανέκαθεν εζήτει όσα σήμερον κρίνονται ως δίκαια υπό της αποφάσεως ταύτης και τούτο το αίτημα προέβαλλεν επιμόνως ενώπιον των Ηνωμένων Εθνών και οπουδήποτε αλλού ηδύνατο διεθνώς να το πράξη δι' όλων των διπλωματικών διαφωτιστικών μέσων (...). Η απόφασις του

Εργατικού Κόμματος δικαιώνει την πίστιν του ελληνικού Έθνους αλλά και όλων των ελευθέρων ανθρώπων ότι αι αρχαί της ελευθερίας και της δικαιοσύνης αποτελούν, πέραν των προσκαίρων υπολογισμών, ζωντανήν αλήθειαν, προς υποστήριξιν της οποίας τελικώς ορθώνονται όλοι οι ελεύθεροι λαοί".

(Μεταγλώττιση)

"Με βαθεία ικανοποίηση πληροφορήθηκε η ελληνική Κυβέρνηση ότι το άλλο από τα δύο μεγάλα κόμματα της Βρετανίας με την ανακοινωθείσα χθες απόφαση του, έκαμε βήμα σημαντικό προς τη λύση του Κυπριακού ζητήματος.

Η απόφαση του Εργατικού Κόμματος δικαιώνει τους αγώνες του ελληνικού Έθνους, το οποίο πάντα ζητούσε όσα σήμερα κρίνονται ως δίκαια υπό την απόφαση αυτή και αυτό το αίτημα προέβαλλε επίμονα ενώπιον των Ηνωμένων Εθνών και οπουδήποτε αλλού μπορούσε διεθνώς να το πράξει με όλα τα διπλωματικά διαφωτιστικά μέσα (...). Η απόφαση του Εργατικού Κόμματος δικαιώνει την πίστη του ελληνικού Έθνους αλλά και όλων των ελευθέρων ανθρώπων ότι οι αρχές της ελευθερίας και της δικαιοσύνης αποτελούν, πέρα από τους πρόσκαιρους υπολογισμούς, ζωντανή αλήθεια, προς υποστήριξη της οποίας τελικά ορθώνονται όλοι οι ελεύθεροι λαοί".